

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Socioloxía da comunicación e da opinión pública	Código	615G01310	
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Gonzalez Radio, Vicente	Correo electrónico	v.gradio@udc.es	
Profesorado	Golías Pérez, Montserrat Gonzalez Radio, Vicente Santiago Gómez, Elvira	Correo electrónico	montserrat.golias@udc.es v.gradio@udc.es elvira.santiago@udc.es	
Web	http://www.sociologia.es			
Descrición xeral	Trátase de presentar ao alumno o contexto da sociedade da información e do coñecemento, a comunicación como variable que incide no proceso social. Para iso preténdese observar a socioloxía da comunicación e a opinión pública como materia aplicada e xeneral da socioloxía. Desenvólvese o marco teórico e o seu contextualización e analízase o peso da opinión na sociedade.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizan cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Mantéñense as metodoloxías docentes que se adaptaran nas súas canles de comunicación para adaptarse as circunstancias sobrevidas *Metodoloxías docentes que se modifican 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado A atención ao alumnado farase a través das aplicacións telemáticas dispoñibles a tal efecto, correo electrónico, Moodle e Teams. 4. Modificacións na avaliación Non se modifican *Observacións de avaliación: 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Facilitaranse os materiais necesarios para a superación da materia en formato dixital			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Conocimiento de los componentes básicos de las desigualdades sociales y las diferencias culturales.
A3	Introducción a la evolución de las sociedades contemporáneas y de sus movimientos sociales y políticos.
A4	Relaciones entre la población, los recursos y medio ambiente en su movimiento y estructura; y el estudio de las técnicas y métodos del análisis demográfico.
A5	Aprendizaje de los conceptos y de las técnicas estadísticas aplicadas a la sociedad humana.
A9	Análisis de los principales conceptos y generalizaciones sobre la sociedad humana y sus procesos.

A14	Capacidades en elaborar, utilizar, e interpretar indicadores sociais e instrumentos de medición social.
A16	Conocimientos y habilidades técnicas para la producción y el análisis de los datos cuantitativos y cualitativos.
A25	Habilidades en el desarrollo de las organizaciones (asesoramiento, diseño y gestión de organizaciones e instituciones).
A27	Conocimientos y habilidades de las técnicas de muestreo y de trabajo de campo.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B2	Toma de decisiones.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B4	Resolución de problemas.
B9	Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad.
B10	Habilidades en las relaciones interpersonales.
B21	Aprendizaje autónomo.
B22	Liderazgo.
B24	Habilidades para contextualizar e identificar los actores clave en cada situación.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Desenvolver as habilidades na información, na transmisión, na negociación, na comunicación e no coñecemento. Igualmente desenvólvense os perfís e significados da opinión pública	A3 A4 A5 A9 A14 A16	B1 B2 B3 B4 B9 B10 B21 B22 B24 B27	C1 C3 C7 C8
Desarrollar capacidad de aprendizaxe autónomo mediante a búsqueda guiada polo profesor de textos relevantes da materia na Biblioteca o noutros canles de búsqueda	A1 A3 A4 A5 A9 A14 A16 A25 A27	B1 B2 B3 B4 B9 B10 B21 B22 B24 B27	C1 C3 C7 C8

Desenvolver coñecementos e habilidades terminolóxicas e categoriais mediante a exposición en el aula, en clases prácticas	A1	B1	C1
	A3	B2	C3
	A4	B3	C7
	A5	B4	C8
	A9	B9	
	A14	B10	
	A16	B21	
	A25	B22	
	A27	B24	
		B27	

Contidos	
Temas	Subtemas
Lección 1. Ámbitos, contextos, actores e manifestacións da socioloxía da comunicación e opinión pública	1.1. Información, comunicación e coñecemento. 1.2.-Estado (Poder); Sociedade; Mercado; e Individuo 1.3.-Actitudes; comportamentos; e opinións.
Lección 2.-O estudo da comunicación e opinión pública.	2.1.- Suxeito, obxecto e actividades 2.2.-Variables: lugar, tempo e relación 2.3.-Procesos e resultados. Signos, sinais, indicios, imaxes, símbolos e mitos
Lección 3. Comunicación social: interacción e socialización	3.1.-Tipos de comunicación: animal; human; de masas; e masiva 3.2.-Modelos de comunicación: funcionalistas, conductistas, dialécticos, estruturalistas, matemáticos, sistémicos, semióticos e comunicacionais 3.3.-Interacción, socialización e empatía
Lección 4. O proceso informativo. Os medios de comunicación	4.1.-Emisor 4.2.-Mensaxe (transmisor e código) 4.3.-Receptor (audiencias)
Lección 5.-A produción social do coñecemento	5.1.Referencias e imaxinarios 5.2.-Referentes. Visualización 5.3.-Entendemento, comprensión, explicación
Lección 6.-O Actitudes e comportamentos	6.1.- A yoicidade. Eu; Mi, Se. (axente-actor-espectador-observador-interprete-tradutor) . Tu. Outro Demais. Alteridade 6.2.-Relación: outro, demais, alguen, alteridades 6.3.-Actitudes reactivas e proactivas: antagónicas, interesadas, coexistentiais, conviviais, comunitarias e comunicativas
Lección 7.-A opinión pública como categoría mediática	7.1.-A opinión pública nos clásicos da socioloxía 2.-Lipmann e a Escola de Chicago 7.3.-Os enfoques modernos no estudo da opinión pública
Lección 8.-A opinión pública e a pedagogía social	8.1. O xornalismo 8.2.-A publicidade 8.3.-A propaganda
Lección 9.-Comunicación e pensamento social	9.1.-Perspectivas existenciais, dialóxicas e analíticas, 9.2.-Teoría crítica: a racionalidade instrumental 9.3.-Pragmatismo, fenomenoloxía e hemenéutica
Lección 10.-Teorías explicativas da comunicación de masas	10.1.-T. da Axenda 10.2.-Espirál do silencio 10.3.-T. dos usos e gratificacións
Lección 11.-A investigación dos medios de comunicación de masas.-	11.1.A realidade, a actualidade, o intanxible, a imaxe, o virtual, a visualización e o discurso 11.2.-Enfoque cualitativo da comunicación de masas.- 11.3.-Enfoque cuantitativo da comunicación de masas

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba de resposta breve	A5 A9 A14 A16 B3 B9 B27 C8	5	57	62
Sesión maxistral	A3 B3 B9 B27	30	0	30
Análise de fontes documentais	A1 A4 A27 B10 B21 B24 C1 C7	10	13	23
Traballos tutelados	A14 A16 A25 B1 B2 B4 B22 C3	10	22	32
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Proba de resposta breve	Proba obxectiva dirixida a provocar o recordo dun aprendizaxe presentado. Presentase un enunciado en forma de pregunta para responder cunha frase específica, palabra, cifra ou símbolo.
Sesión maxistral	A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso casi exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Análise de fontes documentais	Desenvolver un achegamento ás fontes documentais
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover o aprendizaxe autónomo dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe do ?como facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensinanza basease en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguemento desa aprendizaxe polo profesor-titor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Traballos tutelados Análise de fontes documentais	As tutorías realizaránse en función da produción e distribución do coñecemento da comunicación: bibliografías, uso de medios, conexión a banco de datos etc. Con relación aos traballos tutelados realizaránse tres: un referido á comunicación intrapersonal; outro é o seguemento dun medio de comunicación escrito durante todo o mes de marzo; e o terceiro é o seguemento da propaganda política directa en medios audiovisuais

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A3 B3 B9 B27	Calificarase positivamente a asistencia e participación nas sesións maxistrais, a discusión dos presupostos teóricos e a aplicación de técnicas cuantitativas e cualitativas	10
Traballos tutelados	A14 A16 A25 B1 B2 B4 B22 C3	Os dous traballos tutelados contarán 2,5 puntos cada un deles. O primeiro consistirá nun ensaio sobre a "Percepción e a Participación" e se entregará no mes de marzo seguindo ás instrucións que se darán na aula. O segundo traballo consistirá no seguimento dun periódico durante o mes de marzo, e se entregará no mes de maio seguindo as instrucións que se darán na aula.	50

Proba de resposta breve	A5 A9 A14 A16 B3 B9 B27 C8	Será contestar brevemente aos contidos expostos no programa na data fixada para o exame nas súas convocatorias oficiais. O valor da proba alcanza a 4 puntos	40

Observacións avaliación

Para aprobar a materia é indispensable entregar os dous traballos tutelados e alcanzar dous puntos no exame oficial.

Fontes de información

Bibliografía básica	BIBLIOGRAFÍA Libro de texto: Jesús Galindo Cáceres (Coordinador) Comunicación, Ciencia e historia. McGrawHill Libro de texto: M.L.De Fleur y S Ball-Rokeach, Teorías de la comunicación de masas Libro complementario a los de texto Manuel Marín Serrano. Teoría de la comunicación. McGrawHill P. Berger y Th. Luckmann (1968) La construcción social de la realidad. Amorrortu. Buenos Aires. David K. Berlo(1988)El proceso de la comunicación. El Ateneo. Buenos Aires. Daniel Bounoux (1998). Introducción a las ciencias de la comunicación. Nueva Visión. Buenos Aires. Pierre Boudieu(1992). Sentido práctico.Anagrama. Barcelona. Philippe Breton (2000) La utopía de la comunicación. Nueva Visión. Buenos Aires. C. Castilla del Pino(1970)La incomunicación. Península. Barcelona. Vicente González Radío (1998)Comunicación y pensamiento social. Tórculo. Santiago. Vicente González Radío (2004) Comunicación e corpo. Lea. Santiago Vicente González Radío (2005) La opinión pública. Tórculo. Santiago Vicente González Radío (2006) El estudio de la sociología en la sociedad de la información. Tórculo. Santiago Vicente González Radío (2006) Socioloxía da comunicación e opinión pública. Lea. Santiago Vicente González Radío (2007) La interpretación de la vida en el refranero. Serv. Publ. Diputación de Lugo Jüger Habermas(1995)Teoría de la acción comunicativa. Tecnos. Madrid Jüger Habermas (2002) Acción comunicativa y razón sin trascendencia. Piados. Barcelona Niklas Luhmann(2000)La realidad de los medios de masas. Anthropos. Barcelona. James Lull (1997)Medios, comunicación, cultura. Amorrortu. Buenos Aires. Enrique Martín López (1998)Sociología de la comunicación humana. Fufap. Madrid. Enrique Martín López(1990) Sociología de la opinión pública. Beramar. Madrid Mille, A (1.979) Psicología de la comunicación. Paidós. Buenos Aires. Roger Silverstone (2004) ¿Por qué estudiamos los medios?. Amorrortu. Buenos Aires Gerg Simmel (2002) Cuestiones fundamentales de sociología. Gedisa. Barcelona D. K.Stewart (1.973) Psicología de la comunicación. Paidós. Buenos Aires. John B. Thompson (1998)Los media y la modernidad. Piados. Barcelona. Enrique Tierno Galván (1.973) Conocimiento y ciencias sociales. Tecnos. Madrid. Dominique Wolton (2004)La otra mundialización. Gedisa. Barcelona
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías